

Na temelju članka 49. stavka 7. Zakona o sigurnosti u željezničkom prometu (»Narodne novine« broj 40/07), ministar mora, prometa i infrastrukture u suglasnosti s ministrom gospodarstva, rada i poduzetništva donosi

PRAVILNIK O RADNOM VREMENU IZVRŠNIH RADNIKA U ŽELJEZNIČKOM PROMETU

(Urednički pročišćeni tekst, "Narodne novine", broj 105/08 i **33/13**)

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom propisuje se radno vrijeme, trajanje smjene i odmora između dviju uzastopnih smjena, rad noću, korištenje stanke, neprekidna vožnja i prekid rada za radnike koji neposredno sudjeluju u obavljanju željezničkog prometa (u dalnjem tekstu: izvršni radnici) i mobilne radnike koji obavljaju interoperabilne prekogranične poslove.

Članak 1.a

Ovaj Pravilnik sadrži odredbe koje su u skladu sa sljedećim aktom Europske unije: Direktiva Vijeća 2005/47/EZ od 18. srpnja 2005. o Sporazumu između Zajednice europskih željeznica (CER) i Europske federacije radnika u prometu (ETF) o određenim pitanjima uvjeta rada mobilnih radnika u interoperabilnom prekograničnom prometu u željezničkom sektoru (SL L 195, 27.07.2005).

Članak 2.

Odredbe ovog Pravilnika odnose se na upravitelja infrastrukture, željezničkog prijevoznika i pravne osobe koje obavljaju prijevoz za vlastite potrebe na području Republike Hrvatske, te na željezničke prijevoznike u obavljanju interoperabilnih prekograničnih poslova u željezničkom prometu te na izvršne radnike zaposlene kod istih.

Članak 3.

Pojedini pojmovi u smislu ovoga Pravilnika imaju sljedeće značenje:

1. *domicil* je mjesto organizacijske jedinice odnosno rada izvršnog radnika
2. *interoperabilni prekogranični poslovi su prekogranični poslovi za koje su potrebne najmanje dvije potvrde (rješenja) o sigurnosti, sukladno Zakonu o željeznici (»Narodne novine« broj: 123/03, 194/03, 30/04, 79/07 i 75/09).*
3. *mobilni radnik koji obavlja interoperabilne prekogranične poslove* je izvršni radnik koji u dnevnom radu kao član osoblja vlaka, obavlja interoperabilne prekogranične poslove, a radi više od jednog sata i prelazi razdaljinu 15 i više km preko državne granice.
4. *nejednakomjerno smjensko radno vrijeme* je radno vrijeme kod kojeg izvršni radnik kontinuirano započinje ili završava svoje poslove u različito doba dana ili noći.
5. *noćno radno vrijeme* je vrijeme između 22.00 i 6.00 sati narednog dana.
6. *noćna smjena* je svaka smjena od barem trosatnog rada tijekom noćnog radnog vremena.
7. *odmor izvan domicila* je dnevni odmor koji se koristi izvan domicila u odgovarajućem smještaju.
8. *prekid rada u tijeku smjene* je prekid rada prema rasporedu rada.
9. *Razdoblje odmora je svako razdoblje koje nije radno vrijeme.*
10. *Vrijeme vožnje je trajanje predviđene aktivnosti gdje je izvršni radnik zadužen za upravljanje vučnom jedinicom, isključujući predviđeno vrijeme za pripremu ili gašenje te vučne jedinice, ali uključujući sve predviđene prekide unutar vremena vožnje.*
11. *Izvršni radnik koji upravlja vučnim vozilom-strojovoda* je svaki radnik zadužen za

upravljanje vučnom jedinicom (vučno vozilo je svako željezničko vozilo koje ima vlastiti pogon), odnosno osoba koja je osposobljena i ovlaštena za samostalno, odgovorno i sigurno upravljanje vlakovima, uključujući lokomotive, manevarske lokomotive, radne vlakove, željeznička vozila za održavanje ili vlakove za prijevoz putnika ili robe željeznicom.

12. Radno vrijeme je svako vrijeme koje izvršni radnik provede na poslu, na raspolaganju poslodavcu, u obavljanju svojih poslova u jednoj smjeni.

Ostali pojmovi upotrebljeni u ovom Pravilniku, imaju isto značenje kako je to određeno propisima kojim se uređuje željeznički promet i sigurnost u željezničkom prometu.

II. RADNO VRIJEME

Članak 4.

Pri planiranju rasporeda radnog vremena poslodavac mora uzeti u obzir opće principe prilagodavanja rada i organizacije rada izvršnim radnicima s ciljem osiguranja zaštite njihovog zdravlja i sigurnosti kao i sigurnosti željezničkog prometa.

Trajanje i raspored radnog vremena i smjene te odmora između dviju uzastopnih smjena izvršnih radnika određuje se ovisno o organizaciji prometa, vrsti poslova, brzini i vrsti vlakova, te drugim uvjetima koji utječu na duševnu i tjelesnu sposobnost izvršnih radnika za sigurno obavljanje poslova.

III. RADNO VRIJEME U SMJENI

Članak 5.

Smjena izvršnog radnika je ukupno vrijeme od dolaska radnika na posao do odlaska s posla, kada je radnik na raspolaganju poslodavcu i izvršava svoje radne obveze iz ugovora o radu.

Radno vrijeme u smjeni izvršnih radnika obuhvaća vrijeme u obavljanju sljedećih poslova:

- vrijeme pripreme i raspreme za osoblje vlaka
- vrijeme rada u smjeni
- stanka tijekom rada
- vrijeme prekida do dva sata tijekom trajanja smjene
- režijska vožnja radi preuzimanja željezničkog vozila
- vrijeme čekanja od javljanja na rad po rasporedu do stvarnog početka rada kod kašnjenja planiranog vlaka
- vrijeme provedeno u obvezatnoj pričuvni
- vrijeme od stvarnog javljanja na rad, kod otkaza rada po utvrđenom rasporedu osim trajanja smjene koja započinje iz obrtne jedinice ako je u obrtnoj jedinici predviđen odmor.

Vrijeme pripreme i raspreme za osoblje vlaka je vrijeme koje je predviđeno za preuzimanje i predaju željezničkog vozila.

Vrijeme rada u smjeni je vrijeme, u kojem radnik radi i izvršava svoje radne obveze iz ugovora o radu, te u skladu sa zahtjevima i naložima poslodavca.

Stanka tijekom rada je vrijeme koje poslodavac mora omogućiti radniku za vrijeme trajanja smjene. Ukoliko poslodavac zbog tehnološkog procesa rada nije u mogućnosti izvršnom radniku osigurati stanku tijekom rada, korištenje ovog odmora regulirat će se kolektivnim ugovorom.

Vrijeme prekida rada do 2 sata tijekom trajanja smjene se računa u radno vrijeme smjene. U vremenu prekida rada radnik ne radi, ali mora biti na raspolaganju poslodavcu.

Režijska vožnja radi preuzimanja željezničkog vozila je putovanje određeno rasporedom rada ili po nalogu poslodavca iz mjesta gdje je radnik evidentirao dolazak na posao ili iz mesta gdje je određeno vrijeme već radio svoj posao, u drugo mjesto da bi nastavio s radom.

Vrijeme čekanja je vrijeme od javljanja na posao po rasporedu do stvarnog početka rada

kod kašnjenja planiranog vlaka. Za vrijeme čekanja izvršni radnik je na raspolaganju za obavljanje drugih poslova.

Vrijeme provedeno u obveznoj pričuvi je vrijeme predviđeno rasporedom rada, ali nije određeno koje će poslove radnik obavljati. Zbog vremena provedenog u pričuvi poslodavac ne može produžiti radno vrijeme iz članka 7. ovog Pravilnika.

Članak 6.

Izvršnom radniku poslodavac će u slučaju otkaza vlaka evidentirati vrijeme trajanja smjene predviđene rasporedom rada, izuzev trajanja smjene koja započinje iz obrtnog kolodvora ako je u istom kolodvoru predviđen odmor. Izvršni radnik za to vrijeme mora biti na raspolaganju poslodavcu i on mu u svakom trenutku može ponuditi druge poslove koji proizlaze iz njegovog ugovora o radu.

Članak 7.

Radno vrijeme izvršnog radnika u smjeni ne smije trajati dulje od 12 sati.

Radno vrijeme izvršnog radnika koji upravlja vučnim vozilom vlaka za prijevoz putnika u jednoj smjeni ne smije trajati dulje od 10 sati.

Neprekidno upravljanje vučnim vozilom vlaka u jednoj smjeni ne smije trajati dulje od 6 sati.

Pod neprekidnim upravljanjem smatra se vrijeme vožnje, manevriranja i stajanja u kolodvoru do 10 minuta.

IV. VRIJEME NAZOČNOSTI

Članak 8.

Vrijeme nazočnosti je vrijeme u kojem je izvršni radnik nazočan na radnom mjestu i koje se evidentira u ukupno radno vrijeme.

Vrijeme obvezne nazočnosti izvršnog radnika obuhvaća:

- vrijeme provedeno u režijskoj vožnji, osim režijske vožnje iz članka 5.
- vrijeme čekanja zamjene nakon isteka smjene uzrokovano višom silom
- vrijeme primanja i predaje posla, kada je to propisano.

V. PREKID RADA U TIJEKU SMJENE

Članak 9.

Pod prekidom rada u tijeku smjene podrazumijeva se prekid rada prema rasporedu rada.

Prekid rada u tijeku smjene ne računa se u radno vrijeme, osim prekida rada iz članka 5. ovog Pravilnika.

Ukupni prekid rada u tijeku smjene ne može biti duži od 6 sati, uključujući prekid rada iz članka 5. ovog Pravilnika.

Jedna smjena može imati najviše jedan planirani prekid rada.

Izvršnom radniku koji upravlja vučnim vozilom u obrtnom kolodvoru ako rad u smjeni u odlasku i povratku traje manje od dvanaest (12) sati za teretne vlakove ili manje od deset sati (10) kod vlakova za prijevoz putnika ne može se odrediti prekid rada.

Prekid rada u tijeku smjene može se primijeniti samo u onim službenim mjestima u kojima je osiguran odgovarajući smještaj za čekanje nastavka rada.

VI. NOĆNI RAD

Članak 10.

Puno radno vrijeme noću smatra se vrijeme od 22.00 sata do 6.00 sati narednog dana.

Noćnim radom se smatra rad izvršnog radnika u noćnoj smjeni (od 22.00 do 6.00 sati) ako

je radio najmanje tri sata.

Izvršni radnik se može rasporediti na noćni rad najviše dvije uzastopne smjene.

VII. ODMOR IZMEDU SMJENA

Članak 11.

Tijekom svakog vremenskog razdoblja od 24 sata radnik ima pravo na neprekidno razdoblje odmora kod kuće u minimalnom trajanju od 12 sati.

Odmor između dviju uzastopnih smjena izvršnih radnika traje najmanje 12 sati.

Osoblje vlaka koje radi u nejednakomjernom smjenskom radu ima pravo na dnevni odmor između dva uzastopna radna dana u trajanju od najmanje 16 sati neprekidno.

Dnevni odmor izvan kuće (mjesta stanovanja) mora biti praćen dnevnim odmorom kod kuće.

Iznimno, kada izvršni radnik koji obavlja svoje poslove na vlaku (osoblje vlaka) koristi odmor izvan mjesta svoje organizacijske jedinice, taj odmor može biti kraći od 12 sati, ali ne kraći od 8 sati, u svakom 24-satnom razdoblju.

Osoblju vlaka ne pripada odmor u obrtnom kolodvoru ako rad u smjeni u dolasku i povratku traje manje od 12 sati.

Iznimno, izvršnom radniku koji upravlja vučnim vozilom u putničkom prijevozu ne pripada odmor ako rad u smjeni u dolasku i povratku traje manje od 10 sati.

VIII. EVIDENCIJA RADNOG VREMENA

Članak 12.

Poslodavac je obvezan za sve izvršne radnike voditi evidencije radnog vremena iz kojih moraju biti vidljivi sljedeći podaci:

- trajanje odmora prije nastupa smjene u satima i minutama,
- sat i minuta početka smjene,
- sat i minuta završetka smjene,
- ukupno vrijeme trajanja smjene i vrijeme prekida koji je trajao duže od 2 sata
- mjesечni zbroj odraćenih sati rada,
- zbroj odraćenih sati noćnoga rada.

Za izvršnog radnika koji upravlja željezničkim vozilima, evidencija mora sadržavati i sljedeće podatke:

- sat i minutu početka vožnje vlaka,
- sat i minutu završetka vožnje vlaka,
- ukupno vrijeme od početka do završetka vožnje vlaka.

Poslodavac je obvezan evidencije voditi u pisanim ili elektronskim obliku.

Evidencije radnog vremena poslodavac je obvezan čuvati najmanje dvije godine nakon isteka razdoblja na koje se odnose.

Za izvršne radnike, koji imaju jednakomjerno raspoređeno radno vrijeme s početkom između 6 i sa završetkom do 20 sati istoga dana, te su raspoređeni na najmanje pet radnih dana u tjednu, poslodavac je obvezan voditi samo evidenciju o početku, završetku i trajanju rada.

IX. RAD MOBILNIH RADNIKA KOJI OBAVLJAJU INTEROPERABILNE PREKOGRANIČNE POSLOVE

Članak 13.

Pod radom mobilnih radnika u dnevnom radu koji obavljaju interoperabilne prekogranične poslove kao osoblje vlaka smatra se obavljanje tih poslova više od jednog sata i prelazanje razdaljine najmanje 15 km preko državne granice.

Odredbe o radnom vremenu ovog Pravilnika koje nisu u suprotnosti s odredbama poglavlja IX. ovog Pravilnika, primjenjuju se i na mobilne radnike iz ovog poglavlja.

Članak 14.

Mobilnom radniku nakon dnevnog odmora izvan domicila mora se omogućiti dnevni odmor u domicilu.

Željeznički prijevoznik je obvezan skrbiti za odgovarajući smještaj mobilnog osoblja, koje ima odmor izvan domicila.

Članak 15.

Mobilnom radniku za vrijeme radnog vremena u smjeni poslodavac je obvezan osigurati stanku od najmanje 30 minuta, odnosno strojovođama 45 minuta ukoliko je radno vrijeme strojovode dulje od 8 sati.

Stanka će biti iskorištena tijekom radnog dana.

Vrijeme trajanja stanke mora biti dostatno da se osigura djelotvorni oporavak radnika. Dio stanke trebao bi biti uzet između trećeg i šestog radnog sata.

U slučaju da postoji drugi izvršni radnik koji upravlja vučnim vozilom, korištenje stanke regulirat će se kolektivnim ugovorom.

Članak 16.

Mobilni radnik ima pravo najmanje 24 sata neprekidnoga odmora u svakom sedmodnevnom razdoblju kojemu se dodaje još 12 sati dnevnoga odmora u domicilu.

Tijekom **svake** godine mobilnom radniku će se omogućiti 104 razdoblja odmora od 24 sata, uključujući 24-satna razdoblja od 52 razdoblja tjednog odmora, uključujući

– 12 duplih razdoblja odmora (od 48 sati plus dnevni odmor od 12 sati) uključujući subotu i nedjelju

– 12 duplih razdoblja odmora (od 48 sati plus dnevni odmor od 12 sati) bez garancije da će to uključivati subotu ili nedjelju.

Članak 17.

Vrijeme vožnje izvršnog radnika koji upravlja vučnim vozilom u međunarodnom prekograničnom prometu ne smije trajati dulje od 9 sati u dnevnoj smjeni i dulje od 8 sati u noćnoj smjeni između dva razdoblja dnevnog odmora.

Vrijeme neprekidne vožnje izvršnoga radnika koji upravlja vučnim vozilom vlaka ne smije biti dulje od 6 sati.

Najduže vrijeme vožnje u razdoblju dva tjedna je ograničeno na 80 sati.

X. ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 18.

Primjena odredbi članaka iz poglavlja IX. ovog Pravilnika nije obvezujuća za lokalni i regionalni prekogranični putnički i teretni promet koji ne prelazi udaljenost 15 kilometara preko granice, te za vlakove na prekograničnim prugama koji započinju i završavaju na javnoj željezničkoj infrastrukturi Republike Hrvatske i koji upotrebljavaju infrastrukturu druge države, ali ne da bi se tamo zaustavili.

Članak 19.

Danom stupanja na snagu ovog Pravilnika prestaje važiti Pravilnik o radnom vremenu, trajanju smjene i odmoru između dviju uzastopnih smjena izvršnih radnika na HŽ Hrvatskim željeznicama (Službeni vjesnik HŽ Hrvatskih željeznica, 1/95., 4/96., 1/04., 3/04.).

Članak 20.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

TEKST KOJI NIJE UŠAO U PROČIŠĆENI TEKST

**PRAVILNIK O IZMJENAMA I DOPUNAMA PRAVILNIKA O RADNOM
VREMENU IZVRŠNIH RADNIKA U ŽELJEZNIČKOM PROMETU**

(„Narodne novine“, broj 33/13 od 20.03.2013.)

Članak 7.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u »Narodnim novinama«.